

Lissewege – Het witte dorp

Wandelzoektocht (2,8 km)

Van 9 januari 2021 tot 28 maart 2021

Je wandelt doorheen het middeleeuwse ‘witte dorp’ met haar majestueuze toren, haar kunst, haar wondermooie natuur en haar gastvrijheid.

De zoektochtbundel is te downloaden op de website van WRV- CABORA – ROS :
www.wrvzoektochten.be – www.caborazoecktochten.com - www.zvrosbeiaard.be

Organisator : Dirk Temmerman

Controle : Willy Elst

Wandelzoektocht Lissewege – Het Witte Dorp

We heten je van harte welkom op deze wandelzoektocht waarmee je op verkenning gaat in het schilderachtige dorpje Lissewege.

Lissewege wordt ook wel het witte dorp genoemd naar de witgekalkte muren van de oude huizen. De deuren, ramen en luiken werden oorspronkelijk in het wit en het groen geverfd verwijzend naar de gemeentelijke heraldieke kleuren. De oude ‘witte huizen’ werden onderaan voorzien van zwart geteerde plinten die dienden als bescherming tegen de regen (niet ieder huisje had immers een dakgoot), en tegen de onaangename geurtjes die honden en andere wildplassers achterlieten.

Dit dorpje kan terugkijken op een rijke geschiedenis, getuige hiervan is de monumentale kerk die van heinde en ver te zien is. Men vraagt zich terecht af hoe het kon dat zo’n klein dorp zo’n majestueuze kerk kon hebben. Het antwoord op deze vraag is een mysterie. Vissers vonden destijds een Mariabeeld in de kreek van Lissewege. Ze namen het beeld mee, maar de volgende dag lag het er weer, dit herhaalde zich meermaals en ze besloten toen om een klein kerkje te bouwen waar het Mariabeeld een prominente plaats kreeg. Lissewege groeide zo uit tot een bedevaartsoord waar heel wat Noordelijke pelgrims halt hielden op hun weg naar Santiago de Compostella. Om hun veiligheid te verzekeren werd de bedevaartsroute bewaakt door de ridderlijke Tempeliers. In 1225 lieten deze Tempeliers het kleine kerkje vervangen door deze huidige kerk. Ook met de gulle giften van de vele pelgrims werd deze ‘kathedraal’ van Lissewege gefinancierd.

De kerk staat hier bekend als ‘De Toren’. Wanneer je de 264 treden beklimt van deze toren zie je bovenaan een prachtig panorama. De hele kustlijn, de torens van Brugge, de imposante haven van Zeebrugge en het fotogenieke polderdorp strekken zich dan voor je uit. Lelijke neonreclames, ontsierende nieuwbouwwoningen of zwerfpuil krijg je hier niet te zien. Alleen maar harmonieuze lieflijkheid met een randje van kromgebogen knotwilgen. Bijna te mooi om waar te zijn, niet verwonderlijk dus dat dit ‘witte’ dorp steeds wordt genomineerd als één van de tien mooiste dorpen in Vlaanderen.

In deze zoektochtbundel blijven we ook even stilstaan bij tal van historische figuren zoals Walram Rombout (meester-timmerman), Willem van Saeftinghe (lekenbroeder en vrijheidsheld), Jacob Reyvaert (humanist en rechtsgeleerde), Johan Ballegeer (jeugdschrijver en heemkundige) en Juliaan Vandepitte (Vlaams radiopionier).

Tijdens deze zoektocht tronen wij je ook mee langs het ‘Lisseweegs Vaartje’ en langs de vele kleine straatjes die allemaal een verhaal verbergen. Wij twijfelen er dan ook niet aan dat je deze zoektocht zult appreciëren en zult genieten van al dat moois in Lissewege. Je hoeft ook geen honger of dorst te lijden, er zijn tal van cafeetjes en restaurants in dit vredige dorpje. Het nostalgische winkeltje ‘De Soete Paepe’ roept heel wat aangename herinneringen op aan onze vroegere schooltijd. Wij zijn er honderd percent van overtuigd dat je bij het zien van dit winkeltje, je terug zin zult krijgen in zo’n lekkere ouderwetse snoep. Men kan op bepaalde data (in de zomerperiode elke dag) terecht in het heiligenmuseum, daar kan je te weten komen welke heilige je moet aanroepen om één of andere zoektocht te winnen ☺.

Het station Lissewege is nog steeds in gebruik als halteplaats voor de L- en P- treinen van en naar Zeebrugge. Indien je het wenst kan je dus makkelijk je verplaatsing maken met het openbaar vervoer. De trein is immers altijd een beetje reizen. Indien je met de wagen komt kun je deze parkeren op de ruime (gratis) parking gelegen in de Pol Dhondtstraat. Op deze parking start en eindigt onze zoektocht die ± 2,8 km lang is.

Wij wensen je veel succes toe.

REGLEMENT

1. De wandelzoektocht loopt van zaterdag 9 januari tot en met zondag 28 maart 2021. De zoektochtbundel en het antwoordenblad is te downloaden op volgende websites: www.wrvzoektochten.be – www.caborazzoektochten.com – www.zvrosbeiaard.be . Uitzonderlijk kan je ook een geprinte versie bekomen via de organisator (0487/387035 of dirk.temmerman9@gmail.com). Bij het opsturen zullen portkosten aangerekend worden. Deelnameprijs is slechts € 5,00 te storten op het rekeningnummer BE92 0000 6012 2923 t.n.v. Dirk Temmerman.
2. Iedereen die zijn of haar antwoordenblad op tijd indient, maakt kans op een prijs. De eerste twintig in de uitslag worden persoonlijk verwittigd en krijgen een waardebon opgestuurd. Ook wie beslag legt op de 40ste, 60ste, 80ste plaats, enz.. krijgt een waardebon opgestuurd. **Het antwoordenblad moet ten laatste op 29 maart 2021** doorgestuurd worden per e-mail naar dirk.temmerman9@gmail.com of in de brievenbus gestopt worden op volgend adres :
Dirk Temmerman – Azalealaan 9 – 9990 Maldegem. Je kan je antwoordenblad ook met Bpost opsturen (poststempel van t.l. 29 maart 2021 geldt als bewijs).
3. De wegbeschrijving moet worden gevolgd maar bevat GEEN valstrikken. Ze is enkel bedoeld om je bij de plaatsen te brengen waar vragen moeten worden opgelost. Gebruikte afkortingen: L = Links afslaan, R = Rechts afslaan, RD = Rechtdoor gaan. HNV = hier niet vermeld, gv = geen val. Het verkeersreglement dient overal gerespecteerd te worden!
4. Door zijn deelname aanvaardt de deelnemer dit reglement. De organisatoren verklaren nadrukkelijk dat voor deze zoektocht geen extra verzekering werd afgesloten. De deelnemers aanvaarden dat ze deelnemen aan deze zoektocht op eigen risico!
5. Wanneer ‘hier’ wordt gebruikt in een vraag of bij een opdracht, dan heeft dit nooit betrekking op de zoektochtbundel zelf.
6. Wat de samensteller je meedeelt moet als waarheid worden aangenomen. ‘Volgens gegevens’ zijn gegevens ter plaatse en/of gegevens die vermeld zijn in deze zoektochtbundel.
7. Waar we ‘in de omgeving van’ gebruiken, dan bedoelen we ‘**binnen de 15 meter van**’ (met inbegrip van het voorwerp zelf). Waar we ‘in de onmiddellijke omgeving van’ gebruiken, dan bedoelen we ‘**binnen de 8 meter van**’ (met inbegrip van het voorwerp zelf). Waar we ‘bij of nabij’ gebruiken, dan bedoelen we ‘**binnen max. 5 meter**’ (met inbegrip van het voorwerp zelf).
8. Wat op het routeblad tussen dubbele aanhalingstekens staat, moet als tekst worden gelezen. Het lettertype speelt geen rol, de schrijfwijze echter wel.
Vb.: “BOERDERIJ” = “boerderij” = “BoeRderij” maar “BOERDERIJ” ≠ “BOER DERIJ”, “BOERDERIJ” ≠ “BOERDEREI”. Tekens vreemd aan het alfabet mogen steeds worden weggedacht en vormen een spatie (vb. “BOER-DERIJ” = “BOER DERIJ”). Geloof nooit in tikfouten!
9. Wat op je routeblad niet tussen dubbele aanhalingstekens staat, duidt op het voorwerp of een afbeelding ervan. Vb.: kerk, u moet zoeken naar een kerk of een afbeelding van een kerk.
10. Een deel van een geheel waaraan je duidelijk het geheel herkent is geldig (als er dus naar een leeuw gevraagd wordt, en je vindt een leeuwenkop, dan telt dit voor een leeuw).
11. Toevallig aangebrachte zelfklevers, affiches en echte vlaggen tellen niet mee. Mededelingen en mogelijke info inzake corona telt niet mee. Zelfklevers met relevante info tellen wel mee (vb.: fabrikant op achterzijde van verkeersbord, enz...).
12. Het is steeds verboden private grond te betreden om antwoorden op vragen te zoeken. Je dient het antwoord ook nooit op deurbellen en brievenbussen te zoeken. Op de grond moet ook nooit gezocht worden naar een antwoord.

13. Enkel de reeks van 26 letters van ons alfabet zijn geldig.
De klinkers zijn: a, e, i, o, u, y. De ij bestaat uit 2 letters!
Enkel de volgende cijfers komen in aanmerking voor het oplossen van de vragen:
De Arabische cijfers: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
De Romeinse cijfers met hun respectievelijke waarde tussen haakjes:
I (= 1), V (= 5), X (= 10), L (= 50), C (= 100), D (= 500), M (= 1000).
14. De namen van de muzieknoten zijn: do, re, mi, fa, sol, la, si, ut.
15. Een = onbepaald lidwoord. Eén = één = 1, niet meer en niet minder. Een opgegeven getal moet steeds correct worden weergevonden (vb. 4 bomen \neq 3 bomen).
16. Elke vraag moet beantwoord worden! Elke vraag eindigt met een vraagteken. Soms wordt, in plaats van een vraag te stellen, een opdracht gegeven. Deze opdracht moet dan ook uitgevoerd worden. Er is geen enkele vraag waar u niet kunt op antwoorden. Dit betekent dat u nooit kunt antwoorden met “strikvraag”, “onmogelijk”, “onbepaald”, “nul”, “zero”, “0”, “niets”, ... tenzij een dergelijk antwoord bij de opgegeven keuzemogelijkheden vermeld is.
17. Noteer uw antwoorden op de schrijfwijze zoals die ter plaatse wordt gebruikt. Vb. 1914 \neq I9I4.
18. De antwoorden moeten in de juiste volgorde worden ingevuld in de vakjes op het antwoordenblad. Het schrappen, wijzigen, doorhalen, gommen, onleesbaarheid... van de antwoorden op het antwoordenblad kunnen als fout worden aangerekend.
19. Bij een vraag gevolgd door “M.A.” (= Mogelijke Antwoorden) dienen alle verschillende correcte antwoorden (te kiezen uit de opgegeven keuzemogelijkheden) worden gegeven. Let op : het aantal antwoorden kan bij dergelijke vragen één zijn maar ook meerdere antwoorden kunnen correct zijn, ook al is de vraag in het enkelvoud gesteld. Bij een vraag gevolgd door K.U. (= Kies Uit) is er slechts één antwoord correct (te kiezen uit de opgegeven keuzemogelijkheden).
20. Wanneer een bepaald lidwoord (‘de’ of ‘het’) wordt gebruikt in een vraag of opdracht (vb. Hoeveel letters komen er voor op het straatnaambord?) dan dient u voor ieder straatnaambord afzonderlijk een antwoord te noteren op het antwoordenblad. (vb. veronderstel dat er 4 straatnaamborden zijn met respectievelijk “Kerkstraat”, “Kerkpad”, “Paddestraat” en “Veldwegje”) (dan moet geantwoord worden met: 10 – 7 – 11 – 9).
Wanneer dezelfde vraag gesteld wordt met ...op een straatnaambord?, dan is het antwoord: 37 (dit is één antwoord, nl. 10+7+11+9 = 37).
21. Zoek geen oplossingen achter vensterglas, glasdeuren, brandglasramen, uitstalramen of vensters van woningen. De gegevens achter beschermglas (vb. ter bescherming van een heiligenbeeld) alsook in het glas gegraveerde tekst of afbeeldingen tellen wel mee!
22. Zoek geen val in voorzetsels (aan, in, op, tegen, ...). Het Prismawoordenboek vanaf de 45e druk is van toepassing. De online-versie of de app van Prisma werd niet gebruikt voor deze zoektocht. Uitdrukkingen in ‘Prisma’ hebben voorrang op de gewone betekenis. Komt een woord niet in Prisma voor, dan wordt het in zijn algemene gangbare betekenis gebruikt.
23. Zoek geen valstrik op het gebruik van het woord ‘bord’. Het is zowel de benaming van een plank, een plaat... in PVC, steen, hout, metaal, ...
24. In het woord “tafel” zitten volgende woorden verborgen: “taf”, “fel”, “af” en “el”, “tafel” is geen verborgen woord. In het woord “tafel” zitten volgende woorden omgekeerd verborgen: “lef”, “fat”, “fa” en “at”. In de tekst “smash op tafel” zitten o.a. volgende woorden verborgen : “ma”, “as”, “hop”, “taf”, “el”, “fel”, “af”, “smash”, “op”, “tafel”. In de tekst “smash op tafel” zitten o.a. volgende woorden omgekeerd verborgen : “lef”, “fat”, “fa”, “at” en “po”.
25. Met naam van een persoon bedoelen we voornaam + familienaam of familienaam + voornaam. (voornaam = al dan niet volledig vermeld).
26. Wijzigingen gedurende de zoektocht kunnen ook geraadpleegd worden op de website: www.wrvzoektochten.be.

Bij het verlaten van de gratis parking in de Pol Dhondtstraat bemerk je een oplaadpaal voor elektrische auto's, meteen tijd dus voor een eerste telvraagje.

Vraag 1: Hoeveel maal komt een witgekleurde 'P' (gv) voor in de onmiddellijke omgeving van de oplaadpaal voor elektrische voertuigen met "Allego"? (tip: niet zoeken op glas- of kledijcontainers).

M.A.: minder dan 15 – 15 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 – 21 – 22 – 23 – 24 – 25 – 26 – meer dan 26.

1. Je verlaat de parking en je wandelt naar R = Pol Dhondtstraat.
2. Na ± 60 m bij driesprong R = Stationsstraat.
3. Net voorbij de spoorweg R (aan waarschuwingslichten) tussen het gebouwtje en de betonblokken wandel je perron 1 op. Je wandelt zo'n 12 m verder tot aan het bord met daarop de afbeelding van de verantwoordelijke voor het onderhoud van het station Lissewege.

*** *Nationaal logo NMBS - SNCB*

Dit logo werd ontworpen in 1934 door Jean de Roy, die toen werkzaam was op de tekenafdeling van de NMBS. Zijn ontwerp bestond uit een bolle B in een dubbele cirkel. De B deed sommigen denken aan die van het automerk Bentley. De keuze voor één letter was een elegante Belgische oplossing voor de tweetalige afkorting NMBS/SNCB. De definitieve versie werd in 1936 gemaakt door Henry Van de Velde, die de cirkels verving door ovalen. Ook de boven- en onderzijde van de B volgen deze vorm. Het ovaal was geïnspireerd op bronzen fabrieksplaten van stoomlocomotieven. De afkorting was ook communautair getint, uiteindelijk koos men NMBS (Nationale Maatschappij der Buurtspoorwegen) voor het Vlaamse landsgedeelte en SNCB (Société Nationale des Chemins de fer Belges) voor Wallonië.

Vraag 2: Hoeveel keer wordt op het bord, met daarop de afbeelding van de verantwoordelijke voor het onderhoud van het station Lissewege, de afkorting gebruikt van de nationale spoorwegmaatschappij voor het Vlaamse landsgedeelte? (tip: je hoeft enkel te zoeken op het hierboven bedoelde bord op perron 1, gv).

K.U.: < 3x – 3x – 4x – 5x – 6x.

4. Je wandelt ± 4 m verder naar L, je wandelt nu langsheen de zijgevel van het stationsgebouw. Na ± 12 m wandel je naar R (= Stationsstraat). Op het einde van de kasseiweg gaat de Stationsstraat over in Lisseweegs Opperhof. Bij de driesprong wandel je RD. Het Lisseweegs Opperhof is een doodlopende straat. Je bewandelt beide zijden van deze straat.

*** *Lisseweegs Opperhof*

In de middeleeuwen stond hier het kasteel van Lissewege. Dit kasteel droeg de naam 't Upperhof. Het begin van de kasteeldreef situeerde zich ter hoogte van het begin van de huidige Pol Dhondtstraat. Het kasteel werd gesloopt circa 1839. De noordelijke huizenrij van de Stationsstraat is circa 1900 gebouwd op de gedempte omwalling. De vroegere Upperhofstraat is in 1977 gewijzigd in de huidige straatnaam. In 1961 werd het terrein geëffend om er huizen op te bouwen. Enkele eigenaars sierden de voorgevel van hun woning met een huisnaam, uitgevoerd in metalen letters.

Vraag 3: Wat is een betekenis of omschrijving van het woord dat verborgen voorkomt in de volledige huisnaam die vermeld wordt in metalen letters op de voorgevel van een woning in het Lisseweegs Opperhof?

M.A.: telwoord – lichtrood – afstammeling – tuin – 100 gr – klimplant.

5. Bij driesprong R (= Juliaan Vandepitteplein), je wandelt omheen dit plein.

***** Juliaan Vandepitte - Vlaams Radiopionier • 1894 - + 1928.**

Juliaan was de zoon van een spoorwegchef aan het station van Lissewege. Na de oorlog ijverde hij samen met zijn broer Robert voor een Vlaamse Radio. De zender heette eerst Radio Kortrijk (KVRO) waaruit later de West-Vlaamse Radio Omroep zou groeien. Juliaan was ook een V.O.S. (Vlaamse oud-strijder) en kreeg een grafhuldezerkje in Blankenberge. Zijn dochter schonk zijn privé-archieven aan het IFF (In Flanders Fieldmuseum) in Ieper. Er werd in Lissewege ook een plein naar hem vernoemd, op dit Juliaan Vandepitteplein staat ook centraal een gedenkteken ter zijner ere.

Vraag 4: Wat is de eerste letter en wat is de laatste letter uit de voornaam die voorkomt op een bord op het bovenvermelde plein, waar centraal ook een gedenkteken staat ter ere van deze radiopionier en Vlaamse oud-strijder?

M.A.: J – A – N – B – L – O – E – M.

6. Bij driesprong naar R. Bij de kasseiweg begint de Stationsstraat, het stationsgebouw bevindt zich nu aan je linkerzijde.

Vraag 5: Welke van de hieronder opgegeven mogelijkheden wandel je voorbij aan je rechterzijde in de Stationsstraat? (tip: steeds de voorgeschreven wandelrichting respecteren).

M.A.: roofvogel – zwemvogel - 2 leeuwen op 1 deur – paarden – 2 honden met witte halsband –
1 vis.

7. Bij driesprong R. Je wandelt ± 150 m RD tot aan het hoekhuis (net voor de verkeerslichten) waar vroeger taverne-restaurant 't Prinsenhof was gevestigd. Nabij dit vroegere restaurant gaan we op zoek naar de oplossing van vraag 6. (tip: 'Wir schaffen das' zou Angela Merkel zeggen).

Vraag 6: De hoeveelste letter uit ons "alfabet" moet je uit een negenletterwoord weglaten opdat je met de overgebleven acht letters de naam van een beroep zou kunnen vormen? Noteer op je routeblad "de naam van dit beroep".

8. Bij de verkeerslichten dwarst u via het zebrapad de straat en vanaf huisnummer "71" wandel je naar L, terug richting station.

Vraag 7: In welke (deel)gemeente woont of woonde een zekere A.DE LEYN, vgtp?

K.U.: Lissewege – Uytkercke – Bredene – Zuienkerke – Damme.

9. Na ± 170 m na de spooroverweg bij driesprong R = Gijzeleweg.
10. Na ± 100 m hou je halt aan het schooltje van het 'Stedelijk onderwijs Brugge-Noord'. Op het schoolhek zijn er een aantal borden geplaatst met daarop een afbeelding van een kindje met een boekentas op zijn rug zittend in een bootje.

Vraag 8: Wat is een betekenis of omschrijving (vetjes in Prisma) van het woord dat kan gevormd worden met al de letters te gebruiken van het vijfletterwoord dat vermeld wordt op een bord aan het schoolhek? (tip: hou geen rekening met het spandoek, toevallig aangebrachte informatie telt nooit mee).

M.A.: voederbak – ronde gevulde koek – gezicht – soort wijn – kwast – voldoende gekookt.

11. Na ± 185 m bij de driesprong wandel je naar L.

Bij de wegverandering zie je een straatnaambord met daaronder de betekenis van deze straatnaam. Wanneer je de laatste letter van dit woord weglaat denk je automatisch aan de ondergang van een kleine gedrongen Franse generaal of denk je misschien eerder aan het Eurosongfestival in 1974? In deze straat gaan we eventjes een klein quizje spelen. Met de juiste antwoorden te geven bekom je een getal die je nodig hebt om de oplossing te vinden van vraag 9.

- a. In dit jaar vond de Guldensporenslag plaats.
- b. Aantal treden die 'De Toren' bevat in Lissewege.
- c. Aantal Sint-Jacobsschelpen die worden afgebeeld in deze zoektochtbundel.
- d. Het Lisseweegs Vaartje werd gegraven in de . .^{de} eeuw.
- e. Humanist en rechtsgeleerde Jacob Reyvaert was . . jaar toen hij stierf.
- f. Geboortjaar van Robrecht Van Bethune.

Alle antwoorden kan je terugvinden in deze zoektochtbundel. Je dient de antwoorden van bovenstaand quizje niet te noteren op je antwoordenblad. Het getal dat je hebt bekomen breng je over naar de plaats naar analogie met de letter uit de rekenopgave. (vb. a = 1201; b = 400, enz..).

Vraag 9: Wat is de som der cijfers van het getal dat je bekomt wanneer je onderstaande rekenopgave maakt door gebruik te maken van het getal dat je hebt bekomen door het bovenstaande quizje te spelen?

$$a + b : c + d \times e - f$$

M.A. : een even getal – een oneven getal – een priemgetal – een kwadraatgetal.

12. Bij driesprong R = Vincent Doensstraat.

13. Na ± 15 m bij driesprong naar L = Jacob Moermanstraat.

14. Aan café St.Amand wandel je ietwat naar R over het brugje = Ter Doeststraat (HNV).

Na ± 20 m bemerk je een woning waarbij je bij de vrouw des huizes terecht kunt voor meditatie via ademhalingsoefeningen. Ze kan je zo van allerlei pijntjes verlossen en je kan ook terecht bij haar om je geest en je lichaam beter te leren beheersen. Bovendien doet haar naam je ook nog denken aan de benaming van een Franse ridder die meevocht tijdens de Guldensporenslag in 1302.

Vraag 10: Welke soort bloem heeft de boom waarvan je de naam kan vormen met acht letters uit de naam van de woning die voorkomt op de gevel van de woning, waarbij je bij de vrouw des huizes terecht kunt voor o.a. meditatie via ademhalings- en lichaams oefeningen?

K.U.: roos – narcis – tulp – anjer - katje.

15. Na deze vraag te hebben opgelost keer je op je stappen terug, bij driesprong wandel je naar R = Willem van Saeftingestraat.

*** **HUYSE ROELANDS LOOVE**

Op de hoek van de Willem van Saeftingestraat bij huisnummer 12 staat één van de oudste huizen in Lissewege. Dit huis dateert uit 1429 zoals op het stenen bord wordt vermeld en behoorde toe aan de heer van Uytkercke, die de romantische naam "ROELANDS LOOVE" gaf aan zijn huis.

Vraag 11: Tot welk bomengeslacht behoort de boom waarvan je de naam kan scrabbelen met vier letters uit de hier vermelde naam van de heer van Uytkercke?

M.A.: naaldboom – denneboom – zilverpopulier – tropische boom – loofboom.

16. Bij dit hoekhuis wandel je naar L = nog steeds Willem van Saeftingestraat.

***** Willem van Saeftinghe**

Willem van Saeftinghe was bij de kloosterorde Cisterciënzers een lekenbroeder die in de 13de eeuw binnentrad in de Cisterziënerabdij Ter Doest in Lissewege. Hij streed mee tijdens de 'Guldensporenslag' in 1302 met het Vlaamse voetvolk, gewapend met strijdvllegel en zwaard om méér dan 40 Franse ridders een kopje kleiner te maken. Hij zou ook Robert Van Artois, de Franse legeraanvoerder, van zijn paard gesleurd hebben maar niet hebben gedood. Deze middeleeuwse vrijheidsheld kreeg dan niet geheel onterecht in Lissewege een straat naar hem genoemd en in de schaduw van de imposante kerk staat sinds 1988 een standbeeld (ontworpen en gesigneerd door Jef Claerhout). Dit standbeeld toont onze lekenbroeder met aan zijn reusachtige voeten het strijdende Vlaamse voetvolk (Liebaerts) tegen de Franse riddertroepen (Leliaerts), gescheiden door de 'Groeningebeek'.

17. Bij het bord met "UITGEZONDERD" onmiddellijk R. Het standbeeld ter ere van de Vlaamse vrijheidsheld Willem van Saeftinghe trok onze aandacht. In de onmiddellijke omgeving van dit standbeeld los je de vragen 12 en 13 op.

De Leeuw van Vlaanderen – Robrecht Van Bethune •1249 + 1322

In 1838 beschreef Hendrik Conscience in zijn boek 'De Leeuw van Vlaanderen' de Guldensporenslag 1302. Conscience was de man die zijn volk leerde lezen en schrijven. Toch kreeg hij het verwijt dat hij met zijn bekendste boek 'De Leeuw van Vlaanderen' een loopje nam met de geschiedenis. De Guldensporenslag in 1302 werd immers uitgevochten tussen de Liebaerts en de Leliaerts. Klauwaerts werd gebruikt om de leesbaarheid te vergroten en hierdoor werd het onderscheid met Leliaerts duidelijker en de naamverwarring kleiner. De benaming Klauwaerts kende pas zijn intrede tijdens de opstand van Kust-Vlaanderen in 1323. De term Klauwaerts verwijst eveneens naar de klauwende leeuw in het schild van de graaf van Vlaanderen.

Zo verschijnt Robrecht Van Bethune 'De Leeuw van Vlaanderen' in het gelijknamige boek, als redder van het Vlaamse leger op het slagveld terwijl hij in werkelijkheid in Franse gevangenschap verbleef. Conscience had nochtans de plaats van de slag zelf verkend, een twintigtal historische bronnen geraadpleegd en deskundigen in middeleeuwse geschiedenis om advies gevraagd. Hij liet zich echter misleiden door foutieve informatie die hij in middeleeuwse kronieken aantrof.

Vraag 12 : Noteer voor elk van onderstaande beweringen op uw antwoordenblad een 'W' als de bewering WAAR is of een 'NW' als de bewering NIET WAAR is.

- A) Willem van Saeftinghe wordt afgebeeld met een 'Goedendag' in de linkerhand.
- B) Op het standbeeld komt één klauwende leeuw voor.
- C) Op het standbeeld komt de naam "WILLEM & VAN SAEFTINGHE" voor.
- D) Dit standbeeld werd gesigneerd door Jef Claerhout.
- E) Op het standbeeld komen 18 benen voor.

Vraag 13: Welke kloosterorde was in de middeleeuwen actief, volgens gegevens, in de abdij van Ter Doest?

M.A.: Cisterciënzers – Cistersiënzers – Benidictijnen – Cisterciensers – Cisterziënzers.

18. Je zet je wandelweg verder richting eethuisje 'Huyze Saeftinghe'.

In de omgeving van dit gezellig eethuisje (met groot terras) zie je een groot infobord waarop historische taferelen te zien zijn. Ze tonen en beschrijven de rijke geschiedenis van dit polderdorpje en zijn inwoners.

Vraag 14: Welk gebouw hoort volgens het ‘plan op keerzijde’ van het grote infobord bij het nummer ‘01’?

M.A.: station – schuur – vaartje – kerk – pastorie.

Vraag 15: Hoeveel medeklinkers komen voor in de volledige naam van het bovenvermelde bedevaartsoord op het groot informatiebord met o.a. afgebeelde historische taferelen?

MA.: minder dan 11 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15.

Voor boeven en terroristen ben ik de ideale opvang
Zij bekleden mij met pin-ups als behang
Soms voel ik mij geïsoleerd
Maar in de middeleeuwen vond men dat niet verkeerd
In de 21ste eeuw word ik voorzien van getallen
Ik ben dan ook benieuwd of je euro reeds is gevallen?

Vraag 16: Welke klinker komt éénmaal voor in het woord dat onmiddellijk aan de rechterzijde voorkomt van het woord waarnaar verwezen wordt in bovenstaande karamellenversje?

M.A.: A – E – I – O – U – Y.

Lissewege gelegen in ‘*Het Brugse Ommeland*’ nodigt met zijn prachtige natuur je ook uit tot een mooie wandeling of fietstocht. Het is de ideale manier om even alle corona-ellende te vergeten!

Vraag 17: Hoeveel maal wordt de lettergroep ‘BRU’ al dan niet verborgen, vermeld op het bord met o.a. “Het Brugse Ommeland”?

M.A.: minder dan 8 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – meer dan 12.

St. Jacobus (patroonheilige van de pelgrims)

***** Lissewege stopplaats naar Santiago de Compostella.**

Lissewege was zoals hierboven beschreven een eerste halte voor de Noordelijke pelgrims die op weg waren naar Santiago de Compostella. In de middeleeuwen groeide de plaats uit tot het populairste bedevaartsoord in Europa. Ook nu is de Camino de Santiago nog een erg populaire pelgrimsroute, onder zowel religieuze als niet-religieuze reizigers. De Camino wordt in het Nederlands ook wel de Sint-Jacobsweg genoemd.

19. Je wandelt nu naar het zwarte toegangshek van de imposante kerk O.L.V. Bezoeking toe. Bij dit zwarte toegangshek bevinden er zich twee borden. Met je aangezicht gericht voor dit zwart toegangshekken bemerk je op het linker bord de data en openingsuren wanneer je terecht kunt in het bezoekerscentrum en het heiligenmuseum.

Vraag 18: Hoeveel familienamen die eindigen op de letter 'S' komen hier voor op het bord met o.a. "Bezoekerscentrum" ?

K.U.: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

20. Je wandelt nu naar het kerkgebouw toe. Op of aan het kerkgebouw vind je de oplossing op de vragen 19 en 20. Je hoeft NOOIT te zoeken op grafzerken en/of grafstenen die geplaatst zijn tegen het kerkgebouw.

Vraag 19: Vervolledig onderstaande rij door één letter te noteren op de plaats van het sterretje.

BN - VF - B* - VE - VS

Vraag 20: Hoeveel keer kan je met 5 opeenvolgende letters die voorkomen in de tekst op het bord met o.a. "TOREN BEZOEK" het woord 'toren' scrabbelen?

K.U.: 4 – 5 – 6 – 7 – 8.

21. Je keert terug via het zwarte hek naar de uitgang en je wandelt naar R tot aan het oorlogsmonument.

Dit oorlogsmonument werd opgericht ter ere van de gesneuvelde soldaten, weerstanders, politieke gevangenen en burgerlijke slachtoffers die hun leven lieten in één van beide wereldoorlogen. Op dit oorlogsmonument wordt er een voornaam vermeld die begint met de eerste letter uit ons alfabet.

Vraag 21: Wat is de familienaam die vermeld wordt op dit oorlogsmonument van diegene die zijn leven liet in één van beide wereldoorlogen EN wiens voornaam begint met de eerste letter uit ons alfabet?

M.A.: Dhondt – Peere – Desmedt – Vandenberghe – Paridaen – Crevits - Styns.

22. Na deze vraag te hebben opgelost keer je terug en wandel je opnieuw richting Huyze Saeftinghe.

23. Bij Huyze Saeftinghe L – richting huisnummer '4', volg je het wandelpad langsheen de kerkhofmuur.

24. Bij driesprong L = Oude Pastoriestraat.

***** De oude pastorie**

De 19de eeuwse façade van de pastorie herbergt een ouder stuk van het gebouw dat gebouwd was in de 17de eeuw. Tegenwoordig is het geen pastorie meer maar herbergt het de toeristische dienst, het bezoekerscentrum en het heiligenmuseum. Dit museum toont een collectie van heiligenbeelden. Je kunt er meer leren over welke heilige je moet aanroepen om genezing te bekomen van allerlei ziektes, en je leert er ook de symboliek kennen van de attributen die de verschillende heiligen droegen.

Vraag 22: Hoeveel tijd is door de week het 'huis van de Bruggeling' in Lissewege langer open dan de openbare bibliotheek in Lissewege?

M.A.: 90 m. – 120 m. – 150 m. – 180 m. – < 240 m.

Even verder ziet u op de muur van de oude pastorie een bord ter nagedachtenis van Johan Ballegeer.

***** Johan Ballegeer • 1927 Lissewege, + 2006 Lissewege**

Johan Ballegeer was eerst onderwijzer in Lissewege en vervolgens aan het Sint-Lodewijkscollege in Brugge. Hij stichtte het Heemkundig Museum Sincfala te Knokke-Heist en werd er conservator en ereconservator van. Geschiedenis is een leerschool voor het leven vond Ballegeer, door het verleden is het heden beter te begrijpen. Hij publiceerde bijna honderd jeugdboeken, romans, heemkundige en toeristische bijdragen. Hij kreeg in 1989 de Staatsprijs voor Jeugdliteratuur voor zijn jeugdboek 'Geen meiden aan boord'. Het boek gaat over een meisje dat als jongen verkleed aanmonstert op een Ijslandvaarder.

25. Driesprong L = Jacob Reyvaertstraat.

***** Jacob Reyvaert – •1534 Lissewege, + 1568 Brugge.**

Jacob Reyvaert was een humanist en vermaard rechtsgeleerde die geboren werd in 1534 in Lissewege. In zijn veel te korte leven, hij werd amper 33 jaar, kende hij toch een interessante carrière. Hij schreef merkwaardige werken over recht en rechtspraak. In 1565 werd hij hoogleraar in Douai en doceerde er Romeins recht en kerkelijk recht. Hij hield dit één jaar vol, ondermijnd als hij was door tuberculose. Hij overleed in Brugge en werd begraven hier in Lissewege.

***** Walram Romboudt – ca • 1598 Lissewege - + 1668 Lissewege.**

Deze Lisseweegse meester-timmerman en beeldhouwer verwierf bekendheid als maker van de orgelkast, het doksaal en preekstoel in laat-renaissancestijl. Het orgel met doksaal is in 1991 gerestaureerd. Het orgel bestaat uit een eikenhouten kast met datum 1652, is versierd met florale motieven, guirlandes en gevleugelde engelen blazend op een bazuin. Het huidige mechanisme dateert van 1808 en is ontworpen door de orgelbouwer Karel Van Peteghem (Gent). Walram Romboudt ontwierp ook de eikenhouten preekstoel (zeshoekige kuip met engelenfiguren en afbeelding van de vier evangelisten met hun attributen).

26. Bij driesprong RD = Walram Romboudtstraat.

Eerst nog even zoeken naar de oplossing van vraag 23 in de omgeving van deze driesprong.

Vraag 23: Wat is een betekenis of omschrijving (vetjes in Prisma) van het woord dat kan gevormd worden met drie opeenvolgende letters uit de naam van hogervermelde humanist en rechtsgeleerde, die op een bord al dan niet verborgen voorkomt in de omgeving van deze driesprong?

MA.: hijswerktuig - zeehond - blikken doos - voorzetsel - rechercheur - kort jasje - koor.

***** Spaniënhof**

Het Spaniënhof of Spaegnen zoals het ooit heette zou gebouwd zijn in 1567. Het was een herberg waar pelgrims konden overnachten die Lissewege als stopplaats kozen op hun weg naar Santiago de Compostella. In 1652 werd het hof bewoond door de Spaanse Magdalena Fernandez, vrouw van Jooris Romboudt, de broer van Walram Romboudt. In 1778 werd dit gebouw voor het eerst gebruikt als een brouwerij. Het hof werd in 2009 grondig gerestaureerd.

*** De Soete Paepe

De Soete Paepe is een snoepwinkeltje dat is ingericht zoals het er in 1882 zou hebben uitgezien. De naam komt van de toenmalige Pastoor Servatius Meerseman. Hij was een lekkerbek die regelmatig spekken (snoepjes) uitdeelde aan de minderbedeelden. Hij maakte ook koeken en van de vruchten uit zijn tuin werd confituur gemaakt. Hij was dus een 'Soete Paepe' (pastoor). In een prachtig decor staan er méér dan 60 ouderwetse snoepsoorten te koop. Smoelentrekkers, toverbollen, smeuije sneeuwballen en heerlijke neuzekes of cuberdons.

Vraag 24: Wie van de onderstaande vijf wezens vindt in dit snoepwinkeltje zeker zijn gading? (Tip: dit snoepwinkeltje opent zijn deuren pas vanaf Pasen, zoek hierin geen val).

M.A.: een pastor – een oude snoeper – een bakvis – een wipper – een aap – een zoetekauw.

Naast 'De Soete Paepe' bemerk je nog een kapsalon zoals dat eruitzag in het jaar 1900. Je bemerkt o.a. op de ingangsdeur en de vensterramen, de Engelstalige naam van dit kapsalon, genoemd naar één van de beroemdste inwoners van Lissewege.

Vraag 25: Welk vierletterwoord uit het Engels komt op of aan dit kapsalon onmiddellijk voor na het Engelstalig woord "BARBER"? (tip: één antwoord).

27. Je wandelt verder RD.

28. Bij driesprong R = Lisseweegs Vaartje.

Vooraleer je wegopdracht 28 uitvoert hou je aan je linkerkant even halt bij het restaurant De Pepermolen. Waar nu elke dag heerlijke gerechten worden bereid was vroeger het ouderlijke huis van Walram Rombout. Met je aangezicht naar de voorgevel gericht bevond zich aan je linkerkant het atelier van Walram, aan je rechterkant zijn woonhuis. Aan de voorgevel van het huidige restaurant De Pepermolen ga je op zoek naar de oplossing van vraag 26.

Vraag 26: Welke van de vijf hieronder vermelde mogelijke antwoorden komen voor op of aan de voorgevel van het restaurant De Pepermolen? (tip: je antwoordt met JA of NEE na de letter, vb. A) Ja, B) Nee, enz.).

M.A.: A) één blazoen – B) 'initialen' van een persoonsnaam – D) 2 valiezen – C) tuinterras – E) 4 pepermolens.

Vraag 27: Wat is de som van het 2de en het 3de cijfer uit het oudste jaartal (bestaande uit 4 cijfers) dat wordt weergegeven op een steen in de omgeving van restaurant De Pepermolen?

K.U.: 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14.

*** Het Lisseweegs Vaartje

Het Lisseweegse Vaartje werd in de 13de eeuw gegraven als verbinding met Brugge. Via dit Vaartje werd de Doornikse blauwsteen aangevoerd die nodig was voor de bouw van de kerk. Via het nog bestaande deurtje (huisnummer 7) aan de overkant van de ingang van de kerk geraakte de Doornikse blauwsteen via het Vaartje naar de bouwplaats. Het Vaartje werd ook gebruikt als lokale handelsroute.

Even verderop bemerk je hostellerie De Goedendag, genoemd naar een wapen dat gebruikt werd in de middeleeuwen.

*** **Goedendag (wapen uit de middeleeuwen)**

De 'Goedendag' was een stok met een uitstekende pin (zie afbeelding) en een ijzeren ring waarmee gestoken en geslagen kon worden. Dit eenvoudig en goedkoop maar geducht wapen was vooral in de 13e en 14e eeuw in zwang. In 1302 tijdens de Guldensporenslag bleek het uiterst effectief tegen chargerende ruiters. Vaak wordt de 'Goedendag' verward met een ander, door het voetvolk gebruikt wapen: de bolvormige knots met scherpe nagels, morgenster genaamd. Deze strijdknots bestond uit een houten schacht met een verdikt uiteinde, dat met ijzeren punten was beslagen. Vaak wordt ook de strijdvllegel (stok met ketting verzwaard met aan het uiteinde een metalen bol met scherpe uiteinden), abusievelijk 'Goedendag' genoemd.

29. Je wandelt ± 370 m RD, ± 20 m na huisnummer '92' wandel je naar L over het met kasseien aangelegd brugje naar de overzijde van het Lisseweegs Vaartje, over het brugje ga je terug naar L.

30. Je vervolgt je weg verder RD en je houdt halt bij het huis met huisnummer '45'. Er zal waarschijnlijk een lichtje gaan branden als je deze vraag hebt opgelost 😊.

Vraag 28: Welke witgeschilderde klinkers (gv) uit ons alfabet komen een oneven aantal keer voor bij een afbeelding van een edel dier?

M.A.: A – E – I – O – U – Y.

31. Je wandelt even verder tot aan het dienstencentrum LEVENSVREUGDE.

Vraag 29: Wat is een betekenis van het vijfletterwoord (vetjes in Prisma) dat je kunt scrabbelen met vijf verschillende letters uit het zesletterwoord dat vermeld wordt op een bord met o.a. "Levensvreugde"?

M.A.: rangtelwoord – mond – lichtgroen - licht beigebruin – slechtaard – tekort.

32. Je wandelt verder RD.

33. Bij viersprong R.

34. Tot het einde van de wandelzoektocht ga je op zoek naar 'n jaartal dat voorkomt op de gevel van een woning.

Vraag 30: Welk Romeins cijfer maakt deel uit van een jaartal dat voorkomt op de gevel van een woning tot einde zoektocht?

M.A.: 1 – J – I – V – U.

35. Bij driesprong met "Zwankendamme" RD.

36. Voor het oplossen van vraag 31 wandel je naar het oud gemeentehuis van Lissewege, dat je bemerkt aan je linkerkant. Op de gevel bevindt er zich een gedenksteen ter herinnering aan het laatste gemeentebestuur van Lissewege. Op de grote gedenksteen staat het wapenschild van Lissewege met 3 Sint-Jacobsschelpen (de Sint-Jacobsschelp was samen met de pelgrimsstaf en rugtas een van de attributen van de pelgrims). Onder deze Sint-Jacobsschelpen staat ook nog een groene distel afgebeeld.

Vraag 31: Tot welke Belgische provincie behoort de (deel)gemeente waarvan de naam verborgen voorkomt in de tekst op de grote gedenksteen met o.a. het wapenschild van Lissewege?

M.A.: West-Vlaanderen – Oost-Vlaanderen – Luik – Henegouwen – Antwerpen – Luxemburg.

37. Je keert op je stappen terug.

38. Bij driesprong wandel je naar L, na ± 60 m wandel je L terug de gratis parking op.

Hier begon en eindigt je zoektocht. Wij begonnen met een telvraagje en willen er dan ook mee eindigen. Misschien kijk je deze thuis ook best nog eens na, want deze vraag heeft enkel betrekking op de jaartallen die vermeld worden in deze zoektochtbundel.

Vraag 32: Hoeveel verschillende jaartallen bestaande uit vier verschillende Arabische cijfers komen exact één keer voor in deze zoektochtbundel? (tip: jaartallen in het reglement en het antwoordenblad worden niet meegeteld).

Vergeet ook niet ten slotte de hieronder gestelde schiftingsvragen in te vullen.

Schiftingsvraag 1: Geef de laatste drie cijfers van het Joker+ getal van de trekking van 3 april 2021.

Schiftingsvraag 2: Geef het bonusnummer (reservegetal) van de trekking van 3 april 2021.

Als je graag nog wat geschiedenis, kunst en cultuur wilt opsnuiven kunnen we je de rit naar de voormalige abdij 'ter Doest' warm aanbevelen.

1. Je verlaat de parking naar R = Pol Dhondtstraat.
2. Na ± 60 m rij je naar L.
3. Je rijdt richting kerk O.L.V. Bezoeking, 'De Toren'.
4. Na ± 175 m aan standbeeld Willem van Saeftinghe R.
5. Na ± 100 R = van Saeftingestraat.
6. Na ± 50 m L = Ter Doeststraat.
7. Na ± 1 km aan kapel Ter Doest R (zie onderstaande info over kapel).
8. Je rijdt nog ± 600 m verder tot aan de abdij Ter Doest (= doodlopende weg).

*** *Kapel Ter Doest*

Deze kapel werd gebouwd in 1687 door de toenmalige Cisterciënzerabt Maarten a Colle van de nabij gelegen abdij Ter Doest. Hij bouwde deze kapel om zijn overwinning te vieren van het proces tegen abt Terasse. Het proces ging over de titel van abt van Ter Duinen en werd gevoerd voor koning Lodewijk XIV. Het wapenschild dat je links op de kapel bemerkt is dit van 'a Colle', rechts dit van Ter Doest en Ter Duinen. In de nis boven de ingang staat een beeldje van Maria en het kindje Jezus.

*** *De voormalige abdij van Ter Doest*

De abdij werd gesticht in 1106 door de monniken van de kloosterorde Benedictijnen. Daarna werd ze in 1174 overgenomen door Cisterciënzer monniken van de abdij Ter Duinen uit Koksijde. Ze bewerkten de vruchtbare gronden die ze door inpolderingswerken hadden gewonnen op de zee. De abdij was heel welvarend gedurende de eerste 150 jaar van haar bestaan. Vanaf de 14e eeuw begon het echter bergaf te gaan. De inkomsten daalden wat uiteindelijk leidde tot de opheffing van de abdij in 1561. De bezittingen werden daarbij overgedragen aan het bisdom Brugge. De godsdiensttroebels spaarden noch Lissewege zelf, noch de abdij. De volledige site werd verwoest met uitzondering van de schuur. Vanaf 1651 begon de bouw van de hoeve zoals we die nu nog kunnen zien. Er zijn heel wat datums te vinden op de gebouwen die verwijzen naar die periode van reconstructie, 1651 op de boerderij, 1652 op de duiventoren, 1662 op het poortgebouw, 1687 op de kapel. De hoeve bleef een werkend landbouwbedrijf tot in de vorige eeuw. Tegenwoordig is er een restaurant en een hotel gevestigd.

Bij het begin van deze zoektocht zijn nog steeds strenge maatregelen inzake het coronavirus van kracht.

Zoek, wandel en geniet, maar vergeet de anderhalve meter niet ! Hou het veilig !

Ik wens jullie allen een vreugdevol 2021 toe en hopelijk kunnen we ons normale leven weer snel hernemen.

Veel succes met deze wandelzoektocht!

LISSEWEGE

***ZO MOGEN WE 'T HOREN
BLIJF SCHOON EN STERK,
GELIJK UW TOREN***

Met veel dank aan:

- ❖ Dhr. Willy Elst (controle).
- ❖ De zoektochtverenigingen WRV – Cabora – KRC Brugge – 't Ros Beiaard.
- ❖ De stad Brugge.
- ❖ Alle deelnemers.